

Aihealue: Konflikti – haukat ja kyyhkyt

Osio 1: Miten konfliktit syntyvät?

Konflikti on osa ihmisten käyttäytymistä, kuten yhteistyökin. Miten tämä vaikuttaa ryhmien ja yksittäisten ihmisten päivittäiseen elämään ja miten se on vaikuttanut ihmisten elämään menneisyydessä?

Tämän osion oppimistavoitteet

Oppilaat pystyvät

- erittelemään konfliktien syitä ja seurauksia
- ymmärtämään ryhmien ja yksittäisten ihmisten roolia konfliktien synnyssä
- näkemään konfliktin positiiviset ja negatiiviset puolet.

Aineistot

Aineisto 1: karttoja, katkelmia, seinämaalaukset

Aineisto 2: katkelmia, määritelmiä, maalaukset

Ryhmätehtävä 1: Laukaisevat tekijät (varaa 15 minuuttia)

Tässä tehtävässä oppilaat miettivät syitä siihen, miksi ihmisten välille syntyy vastakkainasetteluja. Lähtökohtana käytetään ihmisten välisiä suhteita. Jaa luokka neljään ryhmään, ja anna kullekin ryhmälle suuri paperiarkki, johon on kirjoitettu yksi alla esitetystä ihmisten välisestä suhteesta. Pyydä oppilaita kirjoittamaan paperille kaikki mahdolliset syyt siihen, että ihmisten välille voi syntyä konflikteja näissä ihmissuhteissa.

- *Naapurit*
- *Perheet*
- *Ystävät*
- *Koulu- tai työtoverit*

Järjestä sitten luokassa keskustelu, jossa vertaillaan eri ajatuksia. Jotta saat oppilaat pohtimaan laajempia asiayhteyksiä ja konfliktien syntymistä kansallisesti ja kansainvälisesti, pyydä heitä muotoilemaan ajatuksensa uudelleen käyttäen yleisempiä käsitteitä. Näitä voivat olla esimerkiksi eriarvoisuus, epäoikeudenmukaisuus, ylivalta, sorto, poliittiset mielipiteet ja ideologiat, kunnianhimo, kilpailu jne.

Luokatehtävä 1: Vallankumoukset (varaa 15 minuuttia)

Tämän tehtävän tarkoituksena on auttaa oppilaita etenemään konfliktien syiden oivaltamisesta sen ymmärtämiseen, kuinka nämä syyt voivat tuoda ihmiset yhteen kamppailemaan muutoksen puolesta. He saavat tarkastella ja vertailla kolmea historiallista ajankohtaa eli vuoden 2011 mullistuksia Lähi-idässä (nk. arabikevät), vuoden 1989 vallankumouksia entisissä itäblokin maissa ja vuoden 1848 vallankumousliikehdintää Euroopassa.

EUROOPAN HISTORIAN TALO

Pyydä oppilaita ensin tutkimaan aineiston 1 karttoja. Saattaa olla tarpeen kerrata näistä tapahtumista aiemmin opittua tai esittää niistä yhteenveto, jotta oppilailla varmasti on hyvä käsitys niistä olosuhteista, joissa kukin vallankumousliike syntyi. Selitä, mitä tarkoitetaan ”dominiovallankumouksella”, jota voidaan käyttää kuvaamaan kaikkia kolmea tapahtumasarjaa.

Pyydä sitten kaikkia lukemaan itsekseen aineistoon 1 sisältyvä historia-artikkelin katkelma. Pyydä heitä etsimään artikkelissa kuvattujen vuosien 2011, 1989 ja 1848 tapahtumien yhtäläisyydet ja eroavuudet ja esittämään ne luettelon muodossa. Kokoa yhteen oppilaiden aikaansaannokset luokkakeskustelussa ja auta heitä lopuksi laatimaan vallankumouksen määritelmä siten, että se käsitteenä eroaa muista konfliktin muodoista (esimerkiksi millainen rooli kansalaisyhteiskunnalla ja ihanteilla on siinä).

Pyydä tehtävän päätteeksi oppilaita keskustelemaan seinämaalauksesta, joka on aineiston 1 viimeinen asiakirja. Mitä symboleja vallankumouksen ajatuksen esittämiseksi käytetään? Miten se sopii tässä tehtävässä käsiteltyihin tapauksiin? Miksi vuosien 2011 ja 1848 tapahtumien yhteydessä viitataan ”kevääseen”, kuten myös seinämaalauksessa? Onko se perusteltua?

Ryhmätehtävä 2: Väkivallan kulttuuri (varaa 15 minuuttia)

Jokainen konflikti on potentiaalisesti väkivaltainen. Tässä tehtävässä oppilaat johdatetaan pohtimaan sitä, kuinka väkivallan kulttuuri voi syntyä yhteiskunnassa väkivallan esittämisen ja kuvaamisen tapojen kautta.

Järjestä luokkakeskustelu, jossa oppilaat voivat vastata seuraaviin kysymyksiin:

- Miten tietynlainen viihde tai tietyt harrastukset voivat altistaa väkivallan vaikutuksille?
- Lisääkö tällainen altistuminen väkivaltaisuutta? Miksi? Miksi ei?
- Paljastaako väkivaltaa ihannoiva viihde tai harrastustoiminta mielestäsi jotakin yhteiskunnan asenteista väkivaltaa kohtaan?

Oppilaat vertaavat nyt nykytilannetta tilanteeseen Italiassa ensimmäisen maailmansodan jälkeen, kun erityisesti väkivallan ihannointi tiettyjen taiteilijoiden töissä tuki fasismin nousua. He tarkastelevat erityisesti kahta tuon ajan futuristista taiteilijaa. Toinen heistä on runoilija ja taidemaalari Filippo Tommaso Marinetti (1874–1944), joka oli Futuristisen manifestin laatija ja yksi Italian kansallisen fasistipuolueen ensimmäisiä tukijoita. Toinen on taidemaalari Alfredo Gauro Ambrosi (1901–1945), joka työskenteli Benito Mussolinin palveluksessa vuosina 1920–1940.

Pyydä oppilaita tutkimaan aineiston 2 asiakirjoja ja keskustelemaan niistä pienryhmissä. Pyydä heitä vastaamaan kirjallisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Miten väkivaltaan suhtaudutaan tässä Futuristisen manifestin katkelmassa?
- Voidaanko Futuristisen manifestin katkelmaa mielestäsi pitää vihapuheena sellaisena kuin Euroopan neuvosto on sen määritellyt? Miksi?
- Mitä tämä Alfredo Gauro Ambrosin maalaus Mussolinista kertoo futurismin ja fasismin yhteyksistä ensimmäisen maailmansodan jälkeisessä Italiassa? Kuvaile niitä visuaalisia elementtejä, jotka luovat tällaista vaikutelmaa. (Huom. Futuristit lanseerasivat vuonna 1929 uuden maalaustavan (aeropittura), jossa hyödynnettiin lentämisen maalausteeseen tuomia uusia perspektiivejä ja uutta todellisuutta.)

